

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU'NUN GETİRDİĞİ ANONİM ŞİRKETLERE İLİŞKİN YENİLİKLER

Bu yazıda, büyük ölçüde 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girecek olan 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (Y-TTK) getirdiği, anonim şirketlere ilişkin olarak uygulamada da önemli olacağını düşündüğümüz birtakım yenilikler kısaca ortaya konulmaktadır¹.

1. Tek Kişi Ortaklığı

Y-TTK'da, 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (E-TTK) 277. maddesinde düzenlenen, anonim şirket kurulabilmesi için şirkette pay sahibi en az beş kurucunun bulunması şartı terk edilmiştir. E-TTK sisteminde, anonim şirket kurucularına ilişkin bu asgari sayı, ortaklığın devamı sırasında da muhafaza edilmesi gereken asgari pay sahibi sayısını temsil etmekteydi. Y-TTK'nın 338. maddesi hükmünce ise, anonim şirketin kurulabilmesi için pay sahibi olan bir veya daha fazla kurucunun varlığı şart koşularak, tek kişi ile anonim şirket kurulması mümkün kılınmıştır. Bu durum, anonim şirket kurmak için en az beş hissedar bulmak zorunda kalan birçok yatırımcı için önemli bir gelişme teşkil edecektir.

Anonim şirketin tek hissedarı gerçek kişi, tüzel kişi, halka açık bir şirket veya diğer bir şirket olabilmektedir.

Şirketin birden fazla kurucu hissedarla kurulması ve daha sonra hissedar sayısının bire düşmesi halinde durum,

¹ Bu bilgi notu içinde, şu anda yürürlükte olan ve 01.07.2012 tarihine kadar yürürlükte kalacak olan 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na "E-TTK" şeklinde atıf yapılmıştır. Büyük ölçüde 01.07.2012 tarihinden sonra yürürlüğe girecek olan yeni Türk Ticaret Kanunu için de "Y-TTK" kısaltması kullanılmıştır.

meydana gelme tarihinden itibaren yedi gün içerisinde Yönetim Kurulu'na bildirilmeli ve bildirimden itibaren yedi gün içerisinde de Yönetim Kurulu tarafından anonim şirketin tek hissedarının adı, yerleşim yeri ve vatandaşlığı Ticaret Sicili'ne tescil ve ilan ettirilmelidir. Aksi takdirde, durumu bildirmeyen tek hissedar ve bunu Ticaret Sicili'ne tescil ve ilan etmeyen Yönetim Kurulu oluşacak zararlardan sorumlu olacaktır.

Tek kişi ortaklığı halinde kurulmuş olan bir anonim şirketin tür değiştirmesi ya da bölünmesi veya başka bir şirket ile birleşmesi mümkündür.

2. Yönetim Kurulu

E-TTK'nın 312. maddesine göre, yönetim kurulu pay sahibi aza ortaklardan oluşmaktaydı ve pay sahibi olmayan kişiler yönetim kuruluna seçildikleri takdirde, ancak pay sahibi sıfatını kazandıktan sonra göreve başlayabilmekteydiler.

Y-TTK'nda ise, yönetim kurulu üyesi olarak atanacak kişilerin pay sahibi olması yönünde bir şart aranmamaktadır.

E-TTK kapsamındaki yönetim kurulunun en az üç üyeden oluşma zorunluluğu, Y-TTK'da terk edilmiştir. Bununla birlikte, Y-TTK'nın 359. maddesinde, temsile yetkili en az bir üyenin Türkiye'de ikamet etmesi ve Türk vatandaşı olması şart koşulmuştur. E-TTK'da yer almayan bu hüküm, özellikle Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirketler için büyük önem arz etmektedir. Zira, ofisimiz müvekkileri arasındaki yabancı sermayeli şirketlerin de birçoğu, yönetim kurulu üyelerini yabancı ve Türkiye'de ikamet dahi etmeyen kişilerden atamaktadır. Bu doğrultuda, halihazırda kurulu olan şirketler açısından gerekli düzenlemenin

kanunda belirtilen şartlar gerçekleştiğinde yapılması ve Y-TTK yürürlük tarihini takiben kurulacak olan şirketler açısından da yönetim kurulunun teşkilinde bu hususa dikkat edilmesi uygun olacaktır.

Yönetim kuruluna tüzel kişi üye seçildiği takdirde, bu tüzel kişi adına toplantılara katılıp oy kullanmak üzere tüzel kişi tarafından atanan bir gerçek kişi de tescil ve ilan edilip, aynı zamanda şirketin internet sitesinde açıklanır.

Y-TTK'da, E-TTK'dan farklı olarak, yönetim kurulu üyelerinin en az dörtte birinin yüksek öğrenim görmüş olması şartı getirilmiştir. Ancak tek üyeli yönetim kurulu için bu şart aranmamaktadır. E-TTK'da yer verilmemiş olan bu şart da profesyonel yönetim sağlanması amacıyla konulmuş olup, uygulamada dikkat edilmesi gereken ciddi farklılıklara yol açacaktır.

3. Sermayenin Ödenmesi:

E-TTK kapsamında 50.000 TL olarak belirlenmiş olan asgari anonim şirket sermaye tutarı, Y-TTK ile değiştirilmiştir. Y-TTK'nın 332. maddesi uyarınca, tamamı esas sözleşmede taahhüt edilmiş bulunan sermayeyi ifade eden sermaye 50.000 TL'den az olamayacak, öte yandan sermayenin artırılmasında yönetim kuruluna tanınmış yetki tavanını gösteren Bir başka önemli yenilik de, aynı sermaye karşılığı payların iki yıl devredilemeyeceğine ilişkin yasağın Y-TTK'da yer almamasıdır.

4. Şirkete Borçlanma Yasağı:

Y-TTK ile getirilen bu çok önemli düzenleme 358. maddede yer almaktadır. İlgili hükme göre, sermayeye iştirak edilmesinden doğan borç haricinde, pay sahipleri şirkete borçlanamaz. Bu hükme ilişkin olarak, henüz Y-TTK yürürlüğe dahi girmemişken, eleştiriler başlamıştır. Şirketle, şirketin işletme konusu ve pay sahibinin işletmesi gereği yapılmış olan bir işlemde doğmuş olan ve emsalleri ile aynı ya da benzer şartlara tabi olan borçlar, bu yasaktan müstesnadır. Bu istisna ile birlikte, işletmesi dolayısıyla şirketle iş yapan pay sahiplerinin, şirketin her müşterisi gibi vadeli, konsinye veya

kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş olan halka açık olmayan anonim şirketlerde başlangıç sermayesi en az 100.000 TL olacaktır.

Y-TTK ile yeni getirilen bir husus da, taşınır ve taşınmaz malvarlığı unsurlarının aynı sermaye olarak kabul edilmesinin, üzerlerinde sınırlı bir aynı hak, haciz ve tedbir bulunmaması ve ilgili sicile şerh verilmesi gibi şartlara bağlanmış olmasıdır.

Ayrıca, Y-TTK'da nakden taahhüt edilen pay bedellerinin bir kısmının anonim şirketlerin tescilinden önce, geri kalanının ise belirli bir süre içerisinde ödenmesi gerektiği düzenlenmiştir. Bu doğrultuda, ödemesiz tescil sistemi terk edilmektedir.

Bu düzenleme ile birlikte, esas sermaye sisteminde taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az %25'i tescilden önce, geri kalanı da anonim şirketin tescilinden itibaren 24 ay içerisinde ödenmelidir. Esas sözleşmede sermayenin tescilinden önce ödenecek %25'lik oran daha yüksek olarak belirlenebilmektedir.

Kayıtlı sermaye sisteminde ise, halka açık anonim şirketlerde başlangıç sermayesi ile çıkarılmış sermayenin ödenmesi şarttır; halka kapalı anonim şirketlerde ise bu şekilde bir zorunluluk bulunmamaktadır.

benzeri yöntemlerle şirketten mal alabilmelerine olanak sağlanması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, söz konusu istisnada açıkça şirketin pay sahiplerine diğer müşteriler ile aynı koşulların uygulanması gerektiği de düzenlenmiştir.

Benzer şekilde, Y-TTK'nın 395. maddesine göre, yönetim kurulu üyeleri, yakınları ve kendilerinin ve yakınlarının ortağı oldukları şahıs şirketleri ve en az %20'sine katıldıkları sermaye şirketleri, şirkete nakden veya aynen borçlanamazlar. Aksi takdirde, şirkete borçlanılan tutar için şirket alacaklıları bu kişileri şirketin yükümlendirildiği tutarda şirket borçları için doğrudan takip edebileceklerdir. Daha önceden şirketten edinilmiş borçlar için, 01.07.2015 tarihine kadar iade hakkı bulunmaktadır. Uygulamada, bu süreye dikkat edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Yukarıda açıklanan hükümlere aykırı davranışlar aleyhine, Y-TTK'nın 562. maddesinde düzenlenen asgari üçyüz günlük adli para cezasına hükmedilebilecektir. Belirtilen bu ceza hükmü de henüz Y-TTK yürürlüğe girmeden eleştirilen hükümler içinde yer almaktadır.

5. Genel Kurul:

Y-TTK'nın 1527. maddesi ile, şirketlere büyük bir kolaylık sağlanarak, online olarak genel kurul toplantısı yapılabilmesi ya da bu toplantıya katılabilmesi mümkün kılınmıştır. Y-TTK'nın 1524. maddesi kapsamında ise, genel kurul kararlarının şirketin internet sitesinde yayınlanması gerekmektedir.

Y-TTK'da, genel kurulun işlevi ile, genel kurul ve yönetim kurulu arasındaki görev ve yetki dağılımı belirgin hale getirilmiş ve genel kurula katılma zorunluluğu olan kişiler ile katılabilecek olan kişiler açıkça belirlenmiştir. Buna göre, muhasebeci üyeler ile en az bir yönetim kurulu üyesinin genel kurul toplantısında hazır bulunması şartken, diğer yönetim kurulu üyeleri de toplantıya dilerse katılabilirler. Yazımızın 6. başlığı altında daha ayrıntılı olarak anlatılan, Y-TTK ile E-TTK kapsamında belirlenenden farklı yetkilere ve özelliklere sahip olan denetçi ile yine Y-TTK ile getirilen işlem denetçisi, kendini ilgilendiren konularda, genel kurulda hazır bulunabilecektir.

Y-TTK'da şirketlerin yönetim kuruluna, genel kurulun çalışma esas ve usullerine ve komiser bulundurma hususuna dair bir iç yönerge çıkarma yükümlülüğü getirilmiştir. Bu hususa da şirketlerin yönetim kurulu üyelerinin dikkat etmeleri gerekmektedir.

6. Şirketin Denetlenmesi:

E-TTK'da, denetçi, özel yetkilerle donatılmış bir şirket organı olduğu halde, Y-TTK'da organ olarak denetçilik kurumuna yer verilmemiş, bunun yerine üç ayrı denetçi getirilmiştir:

(i) Denetçi; şirketin bağımsız denetlemesini yapan, münferit ve

konsolide yıllık finansal tablolarını denetleyen bağımsız denetim kuruluşları ile yeminli mali müşavir ya da serbest muhasebeci mali müşavir sıfatını taşıyan kişilerdir.

(ii) İşlem denetçisi; anonim şirketin kuruluş, sermaye artırım, azaltılması, birleşme, bölünme, tür değiştirme, menkul kıymet ihracı ya da benzeri kamu menfaatinin bulunduğu, sermaye piyasasını ilgilendiren tasarrufları denetleyen kişidir.

(iii) Özel denetçi; anonim şirketin ve pay sahiplerinin menfaatleri ile ilgili olan belirli konuların açıklığa kavuşturulması amacıyla özel denetim yapan, o alanın uzmanı olan kişidir.

Y-TTK ile birlikte, denetçilik kurumu, anonim şirket organ sıfatı taşımayan kurumlara ya da kişilere bırakılmış olmaktadır.

7. İnternet Sitesi Zorunluluğu:

Y-TTK'nın 1524. maddesi ile, sermaye şirketlerine, internet sitesi açma ve 1524. maddede sayılan bilgileri yayınlama zorunluluğu getirilmiştir. İnternet sitesinde yayınlanması zorunlu bilgilerden bazıları şu şekildedir:

- ★ Şirketçe kanunen yapılması zorunlu ilanlar;
- ★ Pay sahipleri ile ortakların menfaatlerini koruyabilmeleri, haklarını bilinçli kullanabilmeleri için görmelerinin yararlı olduğu bilgiler, belgeler, açıklamalar;
- ★ Sermaye artışı da dahil, esas sözleşme değişikliklerine ilişkin belgeler;
- ★ Genel kurula çağrı da dahil, her türlü çağrı ile ilgili belgeler, yönetim kurulu açıklamaları, raporlar;
- ★ Finansal tablolar, kanunen açıklanması gereken ara tablolar;
- ★ Yönetim kurulunun yıllık raporları, denetçi raporları.

Aynı maddede, belirtilen içeriklerin şirketin internet sitesinde yayınlanmamasının, yayınlanmayan bu kararların iptal edilmesinin sebebini

oluşturacağı, kanuna aykırılığın tüm sonuçlarını doğuracağı (ki bu kesin hükümsüzlüktür) ve kusuru bulunan yöneticiler ile yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna neden olacağı düzenlenmiştir. İlgili hükümdede öngörülen internet sitesinin oluşturulmaması ya da mevcut internet sitesinin bir bölümünün bilgi toplumu hizmetlerine özgülenmemesi hallerinde, sorumlu yönetim kurulu üyelerinin altı aya kadar hapis ve yüz günden üçyüz güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılacakları düzenlenmiştir. Ayrıca 1524. maddede belirtilen içerikleri internet sitesinde yayınlamayan yönetim kurulu üyeleri de üç aya kadar hapis ve yüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılabilir.

Yürürlüğe girerek uygulanmaya başlandığı takdirde ciddi sonuçlara yol açacak olan bu hüküm halihazırda doktrinde tartışmalıdır ve birçok şirket daha kanun yürürlüğe girmeden bu hükümleri eleştirmektedir.

8. Online Kurullar:

Y-TTK'nın 1527. maddesine göre, şirket ana sözleşmesinde düzenlenmiş olmak kaydı ile, yönetim kurulu tamamen elektronik ortamda yapılabilir ya da bazı üyeler toplantıya bizzat, bazıları ise elektronik ortamda katılabilir.

Av. Şeyma İnal
Partner
E-mail: seyma@inal-law.com

Av. Pınar Kara
Associate
E-mail: pinar@inal-law.com

Av. M. Can Güray
Associate
E-mail: can@inal-law.com

Kurulların bu şekilde online olarak yapılabilmesi için kanunda dört koşul öngörülmüştür:

- ★ Şirketin bu amaca özgülenmiş bir internet sitesinin bulunması;
- ★ Ortağın bu sistemi kullanma yönünde bir talepte bulunması;
- ★ Elektronik ortam araçlarının katılıma elverişli olduğunun teknik bir raporla ispatlanarak, bu raporun tescil ve ilan edilmesi ve
- ★ Oy kullananların kimliklerinin saklanması.

9. Talebe Bağlı Sigorta:

Y-TTK' 361. maddesi ile yönetim kurulu üyelerinin şirkete verebilecekleri zararların güvencesini teşkil etmek üzere, isteğe bağlı zarar sigortası kavramını getirmiştir. Bu maddeye göre, yönetim kurulu üyelerinin görevlerini yaparken kusurlarıyla şirkete verebilecekleri zarar şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelle sigorta ettirilmişse, bu husus halka açık şirketlerde Sermaye Piyasası Kurulu'nun ve ayrıca pay senetleri borsada işlem görüyorsa borsanın bülteninde duyurulacaktır.

* Yukarıda yapılan açıklamalar 6102 Sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu ile ilgili kısa bir bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Bu bilgi notu yasal bir doküman olmayıp, herhangi bir şekilde hukuki görüş içermemektedir ve hukuki tavsiye niteliği taşımamaktadır. Konuya ilişkin daha detaylı açıklama talep etmeniz halinde bizimle temasa geçmenizi rica ederiz.